

Елеонора СКИБА,

професор кафедри гуманітарних дисциплін
та психології поліцейської діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор філософських наук, професор

ГЕНДЕРНА СКЛАДОВА СУЧАСНОЇ ОСВІТИ ПРАВООХОРОНЦІВ

Співпраця поліції та населення громади має на меті створення безпечного соціально-культурного середовища. Як загально визнано, інноваційний проєкт «Поліцейський офіцер громади» побудований на принципах постійної комунікації, співпраці та довіри між представниками правоохоронних органів та мешканцями громади. Аналіз складових цього інноваційного підходу вказує на безпеку середовища як фундаментальну мету усієї діяльності правоохоронців. Загальноправові принципи справедливості та рівності усіх громадян слугують підґрунтям співпраці працівників поліції та громадян, з одного боку, а з іншого – є загальновизнаними фундаментальними цінностями будь-якого демократичного суспільства, на засадах яких функціонує стабільно існуюче соціальне середовище. Зважаючи на таке розуміння, і мешканці, і офіцери громад мають спільно спрямовувати свої зусилля задля забезпечення безпечного середовища у всіх сферах соціального життя, у тому числі унеможливити різні форми домашнього насильства. У такому випадку ми маємо сприймати безпеку домашнього середовища і всі її форми та складові як гуманістичну цінність суспільства. Як зазначають практичні працівники, з точки зору практики застосування Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами та Кримінального кодексу України існують проблеми, які пов'язані зі встановленням суспільно небезпечних наслідків домашнього насильства. Вважаємо за необхідне розглянути соціально світоглядні аспекти причин постійного відтворення домашнього насильства у сучасних умовах.

Свого часу з метою підвищення рівня правової культури та правосвідомості у суспільстві була запропонована нова філософія діяльності поліції, яка принципово змінила взаємини між правоохоронцями та мешканцями громади. У зв'язку з цим, оприлюднена місія сучасної діяльності проголошує, що поліція має, з одного боку, реагувати на виклики громадян, але з іншого, не може бути лише зосередженою на реагуванні на вже скоєні злочини, приїжджати на виклики або задля лише затримувати правопорушників. При впровадженні проєкту «Поліцейський офіцер громади» здійснення охорони громадського порядку передбачає створення партнерства між поліцією та громадою за рахунок розширення можливостей усієї спільноти щодо участі спільноти у вирішенні місцевих проблем та через партнерство як один з механізмів встановлення єдиного правового та інформаційного середовища у якості соціально-правового підґрунтя безпеки спільноти.

Було запропоновано значно розширити місію поліції від вузької спрямованості на кримінальні злочини та правозастосування до створення нового простору безпеки через зосередженість на інтересах громади, місцевої спільноти. У своєму ідеальному втіленні – це є процес формування у суспільстві філософії партнерства, коли зусилля поліції спрямовані на зміцнення спільноти, а не на накази для цієї спільноти. При цьому територіальна громада також бере активну участь у обговоренні та прийнятті суспільно важливих рішень, а отже є учасником створення суспільного дискурсу.

У цьому сенсі важливо проаналізувати філософські передумови формування самої структури політики проекту «Поліцейський офіцер громади» та його стратегічних цілей. Хоча політика цього проекту має досить багато спрямувань, але всі вони упорядковані в межах загальної всеосяжної логічної структури. Чотири найголовніші складові можна дослідити з метою забезпечення вдалої імплементації цієї політики у практичну площину, а саме: філософську та організаційну складові, людський ресурс та стратегічні та програмні цілі. Проект «Поліцейський офіцер громади» акцентує увагу на тому, що поліція та місцева громада разом відповідають за безпеку соціального середовища, створюючи високий рівень правової культури та правосвідомості.

Задля досягнення такої соціально важливої мети необхідно, щоб поліція своєчасно та відповідально реагувала на потреби, які визначає певна громада. Якщо спілкування представників поліції з населенням є ефективним, воно приносить відповідні позитивні результати. Індивідуальний підхід до вирішення кожної з місцевих проблем та створення плану запобіжних заходів задля попередження правопорушень забезпечують реалізацію принципів інноваційного проекту та успішно створюють підґрунтя для безпечного середовища. Захист прав людини як базовий принцип діяльності правоохоронних органів щодо попередження усіх видів домашнього насильства забезпечується у вигляді як прямого реагування на таке правопорушення, так і як попередження порушення закону через формування стосунків співпраці офіцера поліції із громадою.

Співпраця представника правоохоронних органів та мешканців територіальної громади вибудовує довіру у суспільстві, яка сприймається як одне із соціально-культурних досягнень. Створення безпечного середовища, що є одним із завдань правоохоронців, впливає на загальний рівень прояву гендерно зумовленого насильства, є показником рівня культури в цілому та правової культури як складової. Взаємна повага та довіра між офіцером поліції та мешканцями громади є результатом набуття та засвоєння спільних демократичних цінностей, у тому числі поваги до прав людини.

Список використаних джерел:

1. Біловол О. Міжнародне право. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2021 № 50. С. 71-75.
2. Miller, L., Hess, K., & Orthmann, K. (2017). *Community Policing: Partnerships for Problem Solving* (8th Edition). 528 p.
3. Skyba, E. (2021). Gender challenges of modern societies. *Philosophy, Economics and Law Review*, 1(2), 18-24.